

Stichting Faunabeheereenheid ZeelandPostbus 46
4460 BA Goes

Onderwerp	Zaaknummer	Behandeld door	Verzonden
Besluit op de aanvraag omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit voor doden van kolgans ter voorkoming van schade aan winterarwe op enkele percelen nabij Ossenissee en Vogelwaarde	821376		

Middelburg, 8 juli 2026

Geachte heer of mevrouw,

Op 14 april 2026 hebben wij uw aanvraag ontvangen. U vraagt een omgevingsvergunning aan voor een flora- en fauna-activiteit (hierna: vergunning) als bedoeld in artikel 5.1 lid 2, onder g, Omgevingswet (hierna: Ow).

U vraagt vergunning aan van de verboden als bedoeld in artikel 11.37 lid 1 sub a van het Besluit activiteiten leefomgeving (hierna: Bal) om de kolgans (*Anser albifrons*) te doden met het hagelgeweer kaliber 12 ter voorkoming van schade aan winterarwe. De vergunning wordt aangevraagd op grond van artikel 8.74j lid 1 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (hierna: Bkl) voor het voorkomen van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren.

De periode waarvoor deze vergunning wordt aangevraagd is van 1 april 2026 tot en met 15 juli 2026.

De aanvraag heeft betrekking op het doden van kolgans met het hagelgeweer ter voorkoming of beperking van schade aan winterarwe op enkele percelen in Hontenissee, nabij Ossenissee en Vogelwaarde. Deze percelen zijn geregistreerd onder het kadastrale nummer: HTN01-L-1466, -1151 en -1152 en HTN01-O-1289.

De ontvangst van deze aanvraag is op 30 april 2026 bevestigd (zaaknummer: 821376). In deze brief maken wij u ons besluit op uw aanvraag bekend.

Aan dit besluit zijn voorschriften verbonden. Zorgvuldig nakomen van deze voorschriften voorkomt dat we dit besluit voortijdig intrekken of wijzigen (artikel 18.10 lid 1 en 4 Ow en artikel 8.97 lid 1 Bkl).

De motivering van dit besluit vindt u in onderdeel 1 "Overwegingen".

BESLUIT MET KENMERK: 821376

Wij besluiten:

- I. De aangevraagde vergunning om af te wijken van het verbod van artikel 11.37 lid 1 sub a van het Bal om kolgans te doden met het hagelgeweer op grond van artikel 8.74j lid 1 van het Bkl in het belang van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren, **te weigeren**;
- II. De volgende documenten zijn aangeleverd bij de vergunningsaanvraag:
 - a. Aanvraagformulier van 14 april 2026, kenmerk:01-821376;

- b. Aanvraagformulier Soortenbescherming: Schadebestrijding, 14 april 2026 en ons kenmerk: 02-821376;
- c. Documenten bij de aanvraag zoals aangeleverd op 14 april 2026:
 - o Percelen vergunningsaanvraag, ons kenmerk: 03-821376;
 - o Berekening schade, ons kenmerk: 04-821376;
 - o Uitgevoerde acties, ons kenmerk: 05-821376;
 - o Staat van instandhouding kolgans, ons kenmerk: 06-821376.
- d. Mail aanvullende gegevens van 20 april 2026, ons kenmerk: 07-821376.

De vergunning is gebaseerd op de aanvraag inclusief alle bijgevoegde stukken. De eventuele negatieve effecten op beschermde soorten zijn alleen beoordeeld op de activiteit, zoals die in de aanvraag beschreven is.

Zienswijze

Wij hebben u in het kader van artikel 4.7 lid 1 Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) in de gelegenheid gesteld om voor 24 juni 2026 mondeling of schriftelijk uw zienswijze over de voorgenomen weigering bij ons naar voren te brengen. U heeft geen gebruik gemaakt van deze mogelijkheid.

Met vriendelijke groet,

Gedeputeerde Staten van Zeeland,
Namens deze,

Unitmanager Natuurbescherming

Noem in uw contact met ons steeds het zaaknummer. Dit staat bovenaan deze brief.

Rechtsmiddelen

Bezwaar:

Belanghebbenden kunnen schriftelijk bezwaar maken tegen dit besluit bij: Provincie Zeeland, T.a.v. de secretaris van de commissie bezwaar, beroep en klachten, Postbus 6001, 4330 LA Middelburg.

In het bezwaarschrift neemt u ten minste op uw naam en adres, de dagtekening van het bezwaarschrift, tegen welk besluit u bezwaar maakt en waarom. Het bezwaarschrift dient te worden ondertekend. U moet het bezwaarschrift indienen binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is bekendgemaakt. Doorgaans is dat de dag na de datum van verzending. Overschrijding van de inzendtermijn kan ertoe leiden dat met uw bezwaren geen rekening wordt gehouden.

Wilt u meer informatie over de bezwaarschriftenprocedure, neem dan contact op met de afdeling Personeel, Omgeving, en Juridische zaken van de Provincie Zeeland, Abdij 6 in Middelburg, telefoonnummer +31 118 631254 / 631319. U kunt de informatie ook downloaden via <https://www.zeeland.nl/bezwaar-maken>.

Voorlopige voorziening:

Wij wijzen u erop dat het bezwaar niet de werking van het besluit schorst. U kunt een verzoek doen tot het treffen van een voorlopige voorziening. U richt het verzoek aan de voorzieningenrechter van de rechtbank Zeeland-West-Brabant, locatie Breda, team bestuursrecht, Postbus 90006, 4800 PA, Breda. Voor de behandeling van het verzoek is griffierecht verschuldigd.

1. OVERWEGINGEN

A. Weergave van de feiten

A1. Vergunningsaanvraag

U vraagt vergunning aan van de verboden als bedoeld in het Bal om kolgans te doden met het hagelgeweer op grond van het Bkl voor het voorkomen van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren.

De aanvraag heeft betrekking op het doden van kolgans met het hagelgeweer ter voorkoming of beperking van schade aan wintertarwe op enkele percelen in Hontenisse, nabij Ossensisse en Vogelwaarde. Deze percelen zijn geregistreerd onder het kadastrale nummer: HTN01-L-1466, -1151 en -1152 en HTN01-O-1289. U vraagt vergunning aan voor de periode van 1 april 2026 tot en met 15 juli 2026.

De aanvraag is op 14 april 2026 ontvangen en geregistreerd onder zaaknummer: 821376. Er zijn geen aanvullende gegevens gevraagd.

Wij zijn van oordeel dat de aanvraag voldoende informatie bevat voor een goede beoordeling van die aspecten waarvoor een vergunning is vereist.

A2. Bevoegd gezag

Gedeputeerde Staten (hierna: GS) van Zeeland zijn het bevoegd gezag.

Daarnaast heeft de aangevraagde ingreep geen nadelige gevolgen voor dier- of plantensoorten die zich bevinden in een andere provincie. Instemming van GS van andere provincies is daarom niet aan de orde is bij dit besluit.

A3. Procedure

Op de aanvraag is de reguliere procedure uit hoofdstuk 4 van de Awb van toepassing.

Van het besluit tot het verlenen van een vergunning zal mededeling worden gedaan op de website officiële bekendmakingen:

- <http://www.officielebekendmakingen.nl>.

B. Toetsing

B1. Waar toetsen en beoordelen wij de aanvraag op?

Wij toetsen de aanvraag aan de artikelen van het onderdeel flora- en fauna-activiteiten van de Ow, het Bal en het Bkl. Ook toetsen wij de aanvraag aan het provinciale beleid voor de soortenbescherming.

GS verlenen voor de ingreep alleen een vergunning, wanneer uit het aanvraagformulier en de daarbij behorende stukken de zekerheid is verkregen dat de ingreep voldoet aan de voorwaarden waarop een vergunning kan worden verleend.

Naar ons oordeel bevat uw vergunningsaanvraag en de daarbij gevoegde stukken, de benodigde objectieve informatie om de voorgenomen ingreep te kunnen beoordelen.

B2. Beoordeling van het wettelijk kader

Uit de aanvraag blijkt dat u voornemens bent om kolgans te doden met het hagelgeweer ter voorkoming van schade aan wintertarwe op enkele percelen nabij Ossensisse en Vogelwaarde.

Er moet beoordeeld worden of er voldoende is aangetoond dat:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
2. Er is een wettelijk belang;

3. De maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de kolgans.

1) Er bestaan geen andere bevredigende oplossingen

Voor alle wettelijk beschermde soorten geldt dat aangetoond moet worden dat er geen andere bevredigende oplossing (alternatief) is voor de door uw voorgenomen activiteit.

De wet gaat uit van het standpunt dat het voorkomen van schade beter is dan het bestrijden. Ook ons eigen provinciale beleid hebben wij op dit uitgangspunt gebaseerd. Vergunning van de verboden geven wij pas als er geen andere bevredigende oplossing bestaat. Veel preventieve middelen helpen heel goed om de schade te verminderen.

Uit uw aanvraag blijkt dat er schade is of dreigt te ontstaan aan wintertarwe. Bij de bepaling van de inzet van preventieve middelen wordt onderscheid gemaakt naar de standaardopbrengst (saldering) van de betreffende teelt. Wintertarwe is een laagsalderend gewas met de kwetsbare periode van de winter, lente en de zomer. In de 'Beleidsregels Natuurbescherming Zeeland 2022' staat dat, om belangrijke schade aan wintertarwe in de kwetsbare periode te voorkomen, minimaal één effectieve maatregel uit de Faunaschade preventiekit van BIJ12 per schadeperceel moeten worden ingezet.

In de Faunaschade preventiekit van BIJ12 worden preventieve en schadebeperkende maatregelen aangegeven voor ganzen. De middelen moeten aantoonbaar ingezet worden. Methoden of maatregelen die fysiek niet te controleren zijn worden meegerekend, mits een logboek wordt bijgehouden. Voor het inzetten van een vogelafweerpistool bijvoorbeeld, moet in een logboek aangetoond kunnen worden dat het middel minimaal tweemaal per dag is ingezet. Dit logboek moet minimaal twee keer per week worden bijgewerkt.

Uit uw aanvraag blijkt dat u, om schade te voorkomen of te beperken, preventieve maatregelen hebt getroffen in de vorm van:

- Visuele middelen:
 - a. Handlaser:
 - Wordt tweemaal daags ingezet, mits kolganzen aanwezig zijn.

Aanvullend zijn twee knalapparaten ingezet en zijn er 45 vlaggen geplaatst in visgraatpatroon.

Uit uw aanvraag blijkt dat er voldoende maatregelen zijn getroffen om belangrijke schade te voorkomen. Er is daarbij voldoende aannemelijk gemaakt dat er geen andere bevredigende oplossingen voorhanden zijn om belangrijke schade te voorkomen.

2) Wettelijk belang

De vergunning voor het doden van kolgans wordt aangevraagd ter voorkoming van schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren. In de aanvraag geeft u aan dat de kolgans schade toebrengt aan wintertarwe. De aard van de schade is vraat en vertrapping. Wintertarwe is gevoelig in de winter, lente en zomer. U vraagt vergunning aan voor de periode tot en met 15 juli 2026. Buiten deze periode veroorzaakt kolgans weinig of geen schade meer. U heeft de schade gemeld bij BIJ12.

Bij de aanvraag heeft u een eigen onderbouwing bijgevoegd van de schade. In deze onderbouwing geeft u aan dat u een schadepost verwacht van 20% opbrengstderving van de schadepercelen. Eén hectare wintertarwe levert op het moment een opbrengst op van € 2.200,00. Het oppervlak van de percelen is 37 hectare.

In totaal is de verwachte opbrengst van de percelen (37 hectare maal € 2.200) € 81.400,00. Met de verwachte opbrengstderving van 20% is het schadebedrag (€ 81.400,00 maal 20%) € 16.280,00.

Uit de schadegegevens van BIJ12 blijkt dat de kolgans in het verleden schade heeft plaatsgevonden in de Wildbeheereenheid Hontenisse en omstreken. In Graauw is in januari van 2024 schade geconstateerd aan wintertarwe door kolgans. Hierbij is een bedrag uitgekeerd van bijna € 15.000.

Echter, in april zijn er bijna geen kolganzen meer in Nederland. Volgens het seizoensverloop van Sovon gaat het om 1.806 kolganzen in april (geteld+bijgeschat) in heel Nederland. De vergunning is aangevraagd halverwege april van 2026. U heeft onvoldoende aannemelijk gemaakt dat de kolgans vanaf half april nog schade veroorzaakt, omdat er bijna geen kolganzen meer aanwezig zijn in Nederland vanaf half april tot en met juli. U heeft onvoldoende aannemelijk gemaakt dat een vergunning voor het doden van kolgans noodzakelijk is om de schade aan de percelen van wintertarwe te voorkomen. Om die reden vinden wij het onvoldoende aannemelijk dat er sprake is van (dreigende) belangrijke schade.

3) Gunstige staat van instandhouding

Er moet worden aangetoond dat het uitvoeren van de ingreep niet leidt tot verslechtering van de kolgans.

Kolganzen zijn voornamelijk aanwezig van oktober tot en met maart, met de hoogste aantallen midden in de winter. Maximaal vertoeven er bijna 900.000 Kolganzen in ons land, 80% van de wereldpopulatie, van de ondersoort albifrons. De grootste concentraties houden zich op in graslanden in Friesland en het rivierengebied. Strenge vorst en zware sneeuwval kan leiden tot een leegloop uit Noordoost-Nederland (en toenemende aantallen in Zuidwest-Nederland en het rivierengebied), soms ook tot een massale toestroom of doortrek van vogels die eerst oostelijker pleisterden. De landelijke aantallen namen sinds 1975 fors toe. Dit berust deels op een herverdeling van binnen Europa overwinterende Kolganzen en verlaagde jachtdruk. Tegelijkertijd arriveerde de voorhoede steeds vroeger en namen Kolganzen nieuwe pleisterplaatsen buiten de traditionele in gebruik. Kolganzen blijven overigens niet langer hangen dan voorheen: in zachte winters trekt al een fors deel weg in februari. De in Nederland overwinterende aantallen zijn sinds 2005 stabiel; dat de seizoensgemiddelden nog toenamen komt vooral doordat grote aantallen soms al vroeg in de herfst arriveren (Sovon.nl, n.d.).

Kolganzen broeden vanaf 1980 in ons land in snel toenemende aantallen. In eerste instantie ging het om lokvogels, gebruikt bij de jacht en losgelaten nadat dit middel verboden werd. De populatie groeide tot maximaal 250 paren rond 2000 en het drievoudige nog geen tien jaren later (Sovon.nl, n.d.).

In Zeeland overwinteren naar schatting 34.100 kolganzen in de periode 2016 tot en met 2021. Dit is circa 4% van het aandeel kolganzen in Nederland. In de maand maart gaat het om naar schatting 10.300 kolganzen, circa 2% van het aandeel kolganzen in Nederland. In de periode 2021 tot en met 2023 zijn er geen broedgevallen bekend van de kolgans in Zeeland. De hoogste aantallen kolganzen in Zeeland in de winter zijn aanwezig in Zeeuws-Vlaanderen en op Zuid-Beveland. De watervogeltrend laat vanaf 1980 een significante toename zien van meer dan 5% toename per jaar. Echter de laatste 12 jaar is er sprake van een significante afname van meer dan 5% afname per jaar in Zeeland (Sovon.nl, n.d.).

In de maanden november tot en met februari zijn de hoogste aantallen kolganzen aanwezig in Nederland. Vanaf februari trekken de kolganzen terug naar hun broedgebieden, waardoor in maart de aantallen kolganzen een stuk lager zijn. In de maand april zijn bijna alle kolganzen vertrokken uit Nederland. In de maand februari is het gemiddeld aantal kolganzen (geteld + bijgeschat) 754.644 in Nederland. In de maand maart gaat het om nog 483.048 kolganzen en in de maand april zijn het nog maar 1.806 kolganzen (Sovon.nl, n.d.).

U geeft in uw aanvraag aan dat uw activiteit niet leidt tot verslechtering van de staat van instandhouding van de kolgans. De vergunning wordt aangevraagd slechts voor een beperkt gebied, namelijk voor vier percelen met wintertarwe met een gezamenlijke oppervlakte van 37 hectare.

Zoals onder '2. Wettelijk belang' is aangegeven zijn er bijna geen kolganzen meer in Nederland in april. Volgens het seizoensverloop van Sovon gaat het om 1.806 kolganzen in april (geteld+bijgeschat) in heel Nederland. De vergunning is aangevraagd halverwege april van 2026. Aangezien er dan bijna geen kolganzen meer zijn wanneer u uw activiteit wil uitvoeren, is verslechtering van de staat van instandhouding van de kolgans door uw activiteit uit te sluiten. U heeft onvoldoende aannemelijk gemaakt dat uw activiteit niet leidt tot verslechtering van de staat van instandhouding van de kolgans.

B3 Toegestane middelen

U vraagt vergunning aan voor het doden van kolgans met behulp van het hagelgeweer kaliber 12. Wij zijn van oordeel dat dit een geschikt middel is om schadebestrijding uit te voeren op kolgans.

B4 Beoordeling van het provinciaal beleid

In de Beleidsnota Natuurwetgeving zijn over ganzen geen specifieke bepalingen opgenomen. Aanvragen voor vergunning over kolgans dienen derhalve getoetst te worden aan de wettelijke criteria. Deze toetst heeft plaatsgevonden onder B2 van dit besluit.

C. Zienswijzen

Wij hebben u in het kader van artikel 4.7 lid 1 Awb in de gelegenheid gesteld om mondeling of schriftelijk uw zienswijze over de voorgenomen weigering bij ons naar voren te brengen. U heeft geen gebruik gemaakt van deze mogelijkheid.

D. Conclusies

U heeft voldoende aannemelijk gemaakt dat er geen andere bevredigende oplossing bestaat en dat uw activiteit niet leidt tot verslechtering van de staat van instandhouding van de kolgans. Het verlenen van de vergunning levert geen strijdigheid op met het provinciaal beleid.

Echter, u heeft onvoldoende aannemelijk gemaakt dat de kolgans vanaf half april schade veroorzaakt aan de vier percelen met winter tarwe. Aangezien er bijna geen kolganzen meer aanwezig zijn in april tot en met juli in Nederland. Hiermee heeft u onvoldoende aannemelijk gemaakt dat de activiteit nodig is ter voorkoming van schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren.

Wij besluiten de vergunningsaanvraag te weigeren.

E. Overige regelgeving

Mogelijk zijn er voor de activiteit waarop de aanvraag betrekking heeft nog andere bepalingen van toepassing.

Wij wijzen u er wellicht ten overvloede op dat het kan zijn dat voor het uitvoeren van uw activiteit alsnog een vergunning en/of maatwerkbesluit en/of melding op grond van andere onderdelen van de Omgevingswet, of op grond van andere wet- en regelgeving vereist kan zijn.

Zorgplicht:

Onder het Bal geldt de zorgplicht voor alle in het wild levende dieren. Dat betekent dat u moet voorkomen dat uw project schade aanricht aan beschermde planten en dieren en hun leefomgeving.